

Miljøstyrelsen, Cirkulær Økonomi & Affald
mst@mst.dk

cc. joaff@mst.dk

J. nr. 2022-21190

02-05-2022
Side 1 af 4

J.nr. 11.7.30.1

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Høring af vejledning om sorteringskriterier for husholdningsaffald

Dansk Affaldsforening takker for at have modtaget vejledning om sorteringskriterier for husholdningsaffald i høring. Vi takker også for tidlig inddragelse i de foreslåede sorteringskriterier for tekstilaffald og for den dialog vi har om tekstilaffaldet med myndighederne og branchen.

Vi har både nogle overordnede og mere konkrete bemærkninger, som fremgår af det følgende.

Piktogrammer på produkter

Det fremgår af de indledende afsnit at vejledningen også retter sig mod "*...fx producenter, der bruge piktogrammer på deres produkter eller på emballagen til deres produkter for at guide forbrugerne til korrekt affaldssortering.*" Det er godt at få fremhævet, for heldigvis er der mange producenter, der er interesserede i at benytte piktogrammerne på den måde. Det er også godt, at det senere i vejledningen, som noget nyt fremhæves at "*Virksomheder, der ønsker at sætte et sorteringspiktogram på deres produkter eller på emballagen til deres produkter, kan anvende vejledningen som hjælp til at afklare, hvilken affaldsfraktion produktet og/eller emballagen falder indenfor. Virksomheder bør i den forbindelse være opmærksom på renhedskriterier for de enkelte affaldsfraktioner, fx at en fraktion som pap skal være tør.*"

Desværre oplever vi fortsat, at virksomheder kan have yderst svært ved at få hjælp til at få afklaret, hvilket piktogram, der er det rette for deres produkt. Især, når det ikke umiddelbart fremgår af vejledningen. Det er en udfordring som må løses, så vi ikke kommer til at tabe producenterne på gulvet. Dansk Affaldsforening har flere gange foreslået, at piktogrammer, sorteringskriterier og sorteringsvejledning får et centralt ophæng med inddragelse af de relevante organisationer, som vi fx ser det i Sverige (<https://www.sverigesorterar.se/>) og Norge (<https://sortere.no/>), men lige nu er det vores opfattelse, at det er Miljøstyrelsen, der må vejlede virksomhederne ud fra de nationale sorteringskriterier.

En relateret problemstilling hertil er, hvem der holder øje med producenternes anvendelse af piktogrammer. Fx kan man finde papirpiktogrammet på melposer. Betyder det så, at producenten ikke har set, at vådtstærkt papir er anført på negativlisten for papir eller betyder det, at de ikke anvender vådtstærkt papir og posen derfor godt kan gå til papiraffald?

Trykbeholdere

Som noget nyt er diverse trykbeholdere anført på positivlisten under farligt affald. Trykbeholderne udgør en udfordring i indsamlingen, da de ikke er velkomne i restaffald eller metalaffald, men heller ikke i miljøkasser til farligt affald. Ved at opliste trykbeholdere på positivlisten for farligt affald bliver det svært at formidle, at disse dog ikke må indsamles i miljøkassen til farligt affald, da de så ikke længere vil kunne transporteres lovligt jf. de gældende undtagelsesbestemmelser i bekendtgørelsen for vejtransport af farligt gods. I vejledningen anføres det som noget nyt under farligt affald:

"Der kan også være farligt affald, som kan være forbundet med en sikkerheds- og arbejdsmiljørisiko at håndtere sammen med det øvrige farlige affald, men hvor det vurderes, at såfremt affaldet ikke indsamles som farligt affald, vil affaldet blive håndteret miljø- og arbejdsmiljømæssigt uforsvarligt. Det kan f.eks. gøre sig gældende for mindre trykflasker, som risikerer at ende i restaffaldet, hvor de udgør en større risiko for menneskers sundhed og miljøet end, hvis de håndteres som farligt affald. En kommune kan i sådanne tilfælde efter en konkret vurdering oprette en indsamlingsordning for mindre trykflasker. Ved oprettelsen af ordningen skal det sikres, at alle led i ordningen er i overensstemmelse med gældende lovgivning og at ordningen ikke udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Trykflasker som ikke er omfattet af indsamlingsordningen f.eks. større trykflasker kan afleveres hos forhandleren eller på genbrugspladsen."

Men hvad vejledes der egentlig om her? Hvis svaret på udfordringen med trykflasker er, at der skal etableres en særskilt ordning nytter det jo ikke, at de står på positivlisten for 'farligt affald'-ordningen. Så er der en stor risiko for, at kommunerne kommer til at vejlede om, at de godt må komme trykflasker i miljøkassen, som skal transporteres efter undtagelsesbestemmelsen i bilag 2, kapitel 5. Reelt er det jo kun ved de ejendomme, hvor det farligt affald ompakkes efter ADR-reglerne, at det vil være tilladt for borgerne at aflevere trykflasker, som en del af ordningen for farligt affald.

Mængden af trykbeholdere er i vækst, så der skal findes en hensigtsmæssig måde at indsamle dem på og det går vi gerne i dialog med Miljøstyrelsen og Beredskabsstyrelsen herom. Så vidt vi har forstået, kræver trykbeholdere ingen særlig emballage og transporteres af sikkerhedshensyn i ventilerede beholdere, hvis der er større mængder. Det må ligeledes antages, at beholderne vil blive

omfattet af det kommende producentansvar for emballager, hvorfor producenterne og deres organisationer også bør inddrages i arbejdet med at finde gode løsninger på udfordringen.

Piktogrammer

Både vejledning om sorteringskriterier og vejledning om indsamlingsordninger vejleder om anvendelse og anbringelse af piktogrammer. Det virker ikke hensigtsmæssigt. Vi er glade for, at vejledningen nu også nævner taktile piktogrammer, så der kommer øget opmærksomhed herom. Vi er også glade for, at der vejledes om muligheden for at anvende sort/hvide piktogrammer, selvom teksten godt kunne strammes op her, så det blev mere tydeligt allerede i starten af afsnittet.

Der vejledes meget detaljeret, men alligevel udstår der spørgsmål fx omkring mærkning af nedgravede beholdere. Vores anbefaling er nok at vejlede noget mindre, fordi der så ikke opstår sådanne unødvendige spørgsmål.

Tekstiler

De generelle sorteringskriterier vedr. tekstilaffald ser fornuftige ud, selvom selve positiv og negativlisten faktisk er funktions- og ikke materialebestemt. En af funktionerne, der måske mangler at blive oplistet er 'overtøj'.

I selve afsnittet omkring tekstilaffald anføres det, at *"Kommunal indsamling af større mængder tekstilaffald fra den [1. juli 2023] skal være med til at skabe grundlaget for udvikling af sorterings- og genanvendelsesteknologier, og det forventes således, at der vil komme et marked inden for en overskuelig fremtid."*

Vi vil endnu engang opfordre Miljøstyrelsen til at hjælpe med at formidle, at vi allerede har masser af tekstilaffald i markedet. Der er ingen grund til at markedet skulle vente på etablering af henteordninger for denne fraktion, selvom kommunerne er i fuld sving.

Mange kommuner indsamler tekstilaffald på genbrugspladserne ligesom tekstilaffald opstår ved sortering af genbrugstøj. Så der er allerede masser af tekstilaffald på markedet, som sorterings- og genanvendelsesteknologier kan udvikles på baggrund af.

I marts 2022 har Kommissionen lanceret en decideret tekstilstrategi og vi bemærker i denne, at EU-Kommissionen overvejer, at særskilt indsamling af tekstiler først og fremmest skal fokusere på forberedelse til genbrug. Det kan skabe uhensigtsmæssigheder herhjemme, da den danske implementering af

indsamlingskravet sigter mod, at kun tekstiler *til genanvendelse* skal indsamles fra husholdningerne i en særskilt henteordning.

Under "teknisk niveau" beskrives, at tekstilaffald udelukkende indsamles mhp. neddeling og efterfølgende genanvendelse. Det synes uhensigtsmæssigt at afgrænse formålet fra anden forbehandling end neddeling, selv for tekstilaffaldet, da der også her kan være materialer, som ikke kan eller bør neddeles. Kunne det omformuleres til, at tekstilaffaldet indsamles mhp. genanvendelse/materialenyttiggørelse?

Det er lidt uklart, hvordan dyner skal afleveres, da det blot nævnes, at de poser, som uddeles, kan være for små.

Der mangler en kobling mellem henteordning for tekstilaffald og indsamling på genbrugspladser samt en forventningsafstemning vedr. evt. areal (på genbrugspladser og evt. i byrum) til tøj/tekstil til genbrug.

Flere steder henvises til aflevering på genbrugsplads, hvilket viser genbrugspladsernes alsidighed, men også forudsætter, at der er de pågældende afleveringsmuligheder på genbrugspladserne, ligesom kommunerne kan have henteordninger for det samme.

Diverse

Vejledning om at undgå indsamling i poser af tørt genanvendeligt affald (undtagen tøj) skal måske blødes lidt op. Det kan være svært at leve op til ved indsamling i etageboliger eller andre fælles løsninger ligesom det formindsker kapaciteten i indsamlingsbeholderne for især plastaffald.

Stenpapir kunne måske anføres under 'nej-tak' listen for papir

I forhold til mad- og drikkekartoner efterlyses en forklaring på, hvorfor "*Papkrus og andet plastbelagt pap (i restaffald)*" er anført på negativlisten. Forklaringen findes sikkert, men det vil gøre det nemmere at formidle kriterierne, hvis forklaringen var mere alment kendt. Vi vil derfor opfordre til at nedfælde den i vejledningen.

Med venlig hilsen

Nana Winkler
Specialkonsulent